FOCUS

MAART 2020

EEN UITGAVE VAN HET VERBOND VAN HANDELAREN IN CHEMISCHE PRODUCTEN

CHEMIE EN OMGEVING

'VOORBEREIDING IS *KEY* OM EEN CRISIS ZO GOED MOGELIJK AAN TE PAKKEN'

'WEES ALTIJD TRANSPARANT, ZOWEL NAAR JE WERKNEMERS ALS JE KLANTEN'

'DE VERSPREIDING VAN PFAS MOET BIJ DE BRON WORDEN AANGEPAKT'

VHCP

De chemie van verbinden

VOORWOORD

Dit jaar heeft het VHCP gekozen voor een breed thema voor de Focus: chemie en omgeving. Chemie is vaak niet direct zichtbaar in de omgeving, waardoor het voor mensen niet altijd duidelijk is in welke mate zij ervan afhankelijk zijn. Chemische stoffen zitten in medicijnen die we gebruiken, auto's die we rijden en zeep waarmee we ons dagelijks wassen. Kortom, chemie is overal in onze omgeving te vinden.

In deze Focus komen daarom tal van onderwerpen aan de orde die te maken hebben met chemie in de omgeving. Zo wordt ingegaan op de voorbereiding voor de Omgevingswet. Dit is een nieuwe wet waarvan het voornemen is dat deze per 2021 in werking zal treden en de wet- en regelgeving over de leefomgeving moet verduidelijken en vergemakkelijken. Dit brengt mogelijk een aantal veranderingen voor de chemiedistributie met zich mee. In het artikel leest u op welke onderwerpen u zich de komende tijd kunt voorbereiden.

Daarnaast is er een interview met Huijskens Communications over communicatie in crisistijd. In het licht van toenemende 'chemofobie' en steeds snellere verspreiding van echt nieuws en nepnieuws, worden communicatie en reputatiemanagement steeds uitdagender. Op basis van hun ervaringen in de chemische industrie wordt ingegaan op verschillende aspecten waar bedrijven zoal rekening mee moeten houden in hun crisiscommunicatie.

Vervolgens wordt de HR-manager van Vivochem gevraagd naar de verschillende manieren van communicatie met de samenleving als chemiedistributiebedrijf. Dit VHCP-lid besteedt veel aandacht aan het in contact staan met en informeren van de samenleving. Het transparant zijn is hierbij een van de belangrijkste lessen die we uit dit interview mee kunnen nemen.

Zoals ieder jaar blikken we in de Focus ook terug op ontwikkelingen die het VHCP en zijn leden hebben doorgemaakt. Het werk dat de Commissie Food Feed, Commissie Milieu & Veiligheid, Werkgroep Responsible Care en Platform stoffen hebben verzet wordt nader belicht. Ook wordt ingegaan op enkele evenementen die het VHCP het afgelopen jaar heeft georganiseerd, zoals het Social Event, de Nieuwjaarsborrel en de Responsible Care klankbordgroep bijeenkomsten. Tijdens de Algemene Leden Vergadering heeft het VHCP afscheid genomen van zijn voorzitter Willem Augustinus. Deze rol heeft hij zes jaar met visie en enthousiasme vervuld. Vanwege zijn uitstekende voorzitterschap werd Willem tijdens de vergadering tot erelid van het VHCP benoemd. Als opvolger is Jacques van Lindonk bereid gevonden het voorzitterschap op zich te nemen. Met Jacques heeft het bestuur een kundig en betrokken kandidaat gevonden die het VHCP zeer goed kent. Als nieuw bestuurslid is Peter Harsveldt benoemd, hij zal de rol van penningmeester vervullen.

Niet alleen met het nieuwe bestuur krijgt het VHCP een ander gezicht, het VHCP zal vanaf nu ook een nieuw logo uitdragen. Het VHCP, de branchevereniging van de chemiedistributie, staat voor ketenverantwoordelijkheid. De chemiedistributeur bevindt zich op een belangrijke positie in de keten om veiligheid te waarborgen. Distributie is een proces dat altijd gaande is en VHCP-leden hebben een verbindende rol in dit proces. Kortom, het VHCP: de chemie van verbinden!

Robert Stuyt
Secretaris VHCP

INHOUD

02 Voorwoord

04 VHCP Jaaroverzicht

07 Voorbereiding op de Omgevingswet

09 Agenda en ledenoverzicht

10 PFAS norm in perspectief

11 Medewerker in beeld

12 Communicatie in crisistijd

14 Communicatie en omgeving

16 Responsible Care Jaarverslag

18 Social Event

19 ICTA

16

14

16

11

4

JAAROVERZICHT VHCP 2019

EEN OVERZICHT VAN ACTIVITEITEN EN RESULTATEN DOOR HET JAAR HEEN

Het Verbond van Handelaren in Chemische Producten behartigt de belangen van Nederlandse bedrijven die zich bezighouden met de handel en distributie van chemische producten. Sinds 1946 staat daarbij samenwerking centraal. Ook dit jaar heeft de brancheorganisatie zich ingezet om de gemeenschappelijke belangen te behartigen. In deze Focus een overzicht van een aantal activiteiten en resultaten in 2019.

Milieu en Veiligheid

De Commissie Milieu en Veiligheid heeft zich ook dit jaar actief ingezet met een groot aantal leden die zitting heeft in deze commissie. Zo is er gewerkt aan twee Best Supply Chain Practices. Voor de BSCP 'Omgaan met extreme weersomstandigheden' is gekeken welke risico's hitte, koude, droogte en regenval met zich meebrengen. Hierin komen o.a. aan bod persoonlijke beschermingsmiddelen, laadtemperaturen en kristallisatie van producten. Daarnaast is gewerkt aan de BSCP 'Omgaan met bezorging postpakketten'. Met enige regelmaat worden pakketten met chemische stoffen afgeleverd door bezorgdiensten. De pakketten worden vaak niet veilig verstuurd, bijv. omdat stickers over de labels worden geplakt en pakketten niet veilig worden geladen. Daarnaast heeft het VHCP succesvol gereageerd op de aanpassing van het Besluit Omgevingsrecht. De wetgever presenteerde een wijziging in de regels als lastenverlichting, terwijl dit in feite een lastenverzwaring zou zijn. Naar de bezwaren is geluisterd en het besluit is aangepast. Er zullen nu toch geen zwaardere eisen zijn voor de opslag van gevaarlijke stoffen die niet vergunningplichtig is.

Afgelopen jaar is voor het eerst een extra workshop georganiseerd waarbij leden onderling hebben besproken welke LTI-incidenten zij de afgelopen jaren hebben gehad en welke maatregelen zijn getroffen om deze in de toekomst te voorkomen. Leden hebben voorbeelden uit hun eigen praktijk aangedragen. Met elkaar is gedeeld welke lessen hier mogelijk uit getrokken kunnen worden.

De Veiligheidsdag is ook dit jaar georganiseerd en vond ditmaal plaats op de Brightlands Chemelot Campus in Geleen. Het thema was 'Shifting Gear': versnellen én stoppen, hoe doe je dat veilig en effectief? Sprekers waren o.a. Anton van Beek (CEO Dow Benelux), Bas van Werven (journalist BNR) en Robert Doornbos (voormalig autocoureur).

Stoffen

Ontwikkelingen rondom stoffen(beleid) kwam ook dit jaar weer ruimschoots aan bod. Het Platform Stoffen heeft het afgelopen jaar alle ontwikkelingen hieromtrent gevolgd en besproken. Zo is er een Nederlandse wetswijziging ingediend die een uitbreiding bevat van het verbod op de in- en uitvoer of het in de handel brengen van drugsprecursoren. Het verbod betreft stoffen waarvan geen wettelijke toepassing bekend is. Het VHCP heeft in de consultatieronde kritisch op het wetsvoorstel gereageerd, volgens de betrokken ambtenaren de meest "doorwrochte" reactie.

VHCP AGENDA 2019

- 1x Nieuwjaarsreceptie
- 1x Algemene Ledenvergadering
- 4x Bestuursvergadering
- 4x Commissie Milieu en Veiligheid
- 3x Platform Stoffen
- 2x Commissie Food en Feed
- 2x Werkgroep Responsible Care
- 3x Klankbordgroep Responsible Care
- 1x Workshop analyseren LTI's
- 1x Social Event
- 1x Bestuursbezoek
- 1x Chemische Golfdag
- 1x Veiligheidsdag
- 1x Stoffendag
- 1x Lunchbijeenkomst

ALV & Lunchlezing

Daarnaast is met het oog op terroristische aanslagen en zware criminaliteit geconstateerd dat de Europese regels voor explosievenprecursoren niet volstonden. Daarom is een geheel nieuwe verordening opgesteld. Er zijn nieuwe regels omtrent particuliere gebruikers, de informeerplicht en meldplicht van verdachte transacties. De nieuwe regels gelden vanaf 1 februari 2021. Het VHCP ondersteunt - indien gewenst - de leden bij aanpassing van de bedrijfsvoering.

Tot slot ontstonden vorig jaar zorgen over de beschikbaarheid en het gebruik van bepaalde chemische stoffen voor suïcide, naar aanleiding van acties van Coöperatie Laatste Wil. Daarop is, op initiatief van de Minister van VWS, Hugo de Jonge, de code 'Signalering van risico's op suïcide met behulp van chemische stoffen' opgesteld. Deze code is ondertekend door de Minister, 113 Zelfmoordpreventie, RND, Thuiswinkel.org, het VHCP en de VNCI. De code bevat een aantal afspraken met de chemiebranche om de verkoop aan particulieren van stoffen -waarvan is vastgesteld dat zij mogelijk bij suïcide gebruikt worden- te monitoren en om kennis over deze stoffen met elkaar te delen in een nieuw op te zetten overleg. Hierbij worden de partijen ondersteund door het RIVM en het NVIC. Het VHCP zal regelmatig vragen alert te zijn op bepaalde trends bij de verkoop van stoffen.

Responsible Care

Jaarlijks worden leden gevraagd de Responsible Care-enquête in te vullen, die vervolgens wordt verwerkt tot een Responsible Care-jaarverslag. Dit verslag geeft een indruk over de prestaties op de acht pijlers van Responsible Care in vergelijking met de gehele chemiesector. Afgelopen jaar is meer nadruk gelegd op duurzaamheidsinitiatieven en Zeer Zorgwekkende Stoffen. Dit jaar worden nieuwe maatschappelijke thema's gekozen zoals milieu en diversiteit. De individuele RC-barometer die leden ieder jaar krijgen toegestuurd geeft een overzicht van de inspanningen die het lid heeft gedaan op het gebied van RC (bijv. een RC-audit laten doen of actieve deelname aan VHCP-commissies). Dit jaar is voor het eerst ook een rapport opgesteld over de inhoudelijke RC-prestaties (bijv. de Lost-Time-Injury-rate of de communicatie met omgeving). Zo kan een bedrijf zien hoe het op ieder van de acht RC-pijlers heeft gepresteerd ten opzichte van de rest van de leden. Dit rapport is in eerste instantie alleen opgesteld voor de Brzo-bedrijven.

Er is het afgelopen jaar een drietal klankbordgroepbijeen-komsten georganiseerd. De eerste klankbordgroepbijeenkomst ging over het notificeren aan vergiftigingencentra. Bedrijven die gevaarlijke producten in Nederland op de markt brengen, zijn verplicht om informatie over deze producten bij het vergiftigingencentrum NVIC aan te leveren. De wijze van productnotificatie gaat ingrijpend veranderen, met aangepaste verplichtingen voor bedrijven tot gevolg. De workshop werd gegeven door de RIVM REACH Helpdesk met ondersteuning van Pieter Brekelmans van het nationale vergiftigingencentrum. De tweede klankbordgroepbijeenkomst ging over de circulaire economie. Gilbert de Raad, programmamanager Circulaire Economie bij Renewi, gaf een workshop waarbij hij liet zien welke businesskansen er zijn en hoe de omslag gemaakt kan worden naar circulair werken. Daarnaast kregen de leden een rondleiding over het afvalverwerkingsterrein van Renewi. De derde klankbordgroepbijeenkomst was de Stoffendag. Deze dag werd georganiseerd voor en door de gehele chemiesector, upstream en downstream. Er waren meer dan 200 deelnemers, waaronder een goede delegatie van het VHCP. Er was keuze uit een grote hoeveelheid workshops, op verschillende niveaus. Op verzoek van de commissie Milieu en Veiligheid stond ook het thema Zeer Zorgwekkende Stoffen op de agenda.

Food Feed

In de commissie Food Feed is o.a. hard gewerkt aan casusvragen. Deze vragen gingen o.a. over de registratie van een transporteur van Food en Feed bij de NVWA en het inzetten van een technische stof als Food en Feed. Daarnaast heeft de commissie een position paper opgesteld over food grade claims. Er is vaak onduidelijkheid over stoffen die zowel een technische toepassing alsook een food/feed-toepassing hebben, zoals citroenzuur. De onduidelijkheid komt voort uit verwarrende informatie die door producenten wordt meegestuurd. Om de producenten op te roepen duidelijker informatie aan te leveren, heeft het VHCP dit position paper opgesteld.

Sociale activiteiten

Het VHCP heeft in 2019 meerdere bijeenkomsten georganiseerd die ingingen op ontwikkelingen in de chemiedistributie. De Algemene Ledenvergadering vond plaats in de Koninklijke Industrieele Groote Club te Amsterdam. Gérard Brockhoff gaf zijn visie op internationale chemiehandel en -distributie. Tijdens de vergadering behandelde hij verschillende managementboeken en relateerde die aan onze sector. Gérard Brockhoff is strategieconsultant en was wekelijks te beluisteren op BNR Nieuwsradio.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering heeft Willem Augustinus onder dankzegging en applaus afscheid genomen als voorzitter van het bestuur. Deze rol heeft hij zes jaar met groot enthousiasme vervuld. Zo heeft onder zijn leiding een ledenraadpleging plaatsgevonden over het functioneren van het VHCP en de toekomstverwachtingen. Op basis daarvan heeft hij aanpassingen in de koers van het VHCP doorgevoerd, waaronder de oprichting van de commissie Food Feed. Daarnaast is het VHCP steeds dynamischer geworden, met o.a. een nieuwe manier van communiceren en een andere opzet van de ledenvergaderingen. Vanwege zijn uitstekende voorzitterschap werd Willem tijdens de vergadering tot erelid van het VHCP benoemd. Jacques van Lindonk neemt het voorzitterschap over. Met Jacques heeft het bestuur een kundig en betrokken kandidaat gevonden die het VHCP goed kent. Als nieuw bestuurslid is Peter Harsveldt benoemd, hij zal de rol van penningmeester vervullen.

De jaarlijkse lunchlezing vond plaats in het Groothandelsgebouw in Rotterdam. Manon Bloemer, directeur van Koninklijke VNCI, kwam spreken over de ontwikkelingen in de chemische industrie in Nederland. Manon Bloemer is sinds 1 mei jl. de opvolger van Colette Alma en heeft voorheen gewerkt bij Unilever en Vopak. Sinds 2016 was zij Managing Director van Vopak België en verantwoordelijk voor drie chemieterminals.

In 2019 trof de Nederlandse chemiedistributie elkaar voor de 14e editie van het Social Event in 's-Hertogenbosch. Zoals elk jaar bood dit weer een mooie gelegenheid voor de Nederlandse chemiedistributiesector om elkaar op ongedwongen wijze te spreken. Met het oog op toekomst worden ook de jongeren die werkzaam zijn in de chemiesector uitgenodigd voor VHCP evenementen, zoals de Lunchlezing, de Chemische Golfdag en het Social Event.

2020

Het VHCP is een vereniging; we moeten het samen doen. Er zijn meerdere manieren om betrokken te zijn bij het VHCP. Dit kan niet alleen door u aan te sluiten bij één van de commissies, maar ook door de workshops en bijeenkomsten bij te wonen die het VHCP organiseert. Als er iets speelt dat relevant is voor uw bedrijf, neemt u dan vooral contact op met het secretariaat. Als u een bedrijf kent dat bij het VHCP hoort en lid zou moeten zijn, laat het dan weten aan het secretariaat. Dan maken we samen een afspraak om langs te gaan.

AGENDA 2020

6 januari	14.00 – 16.30	Bestuursvergadering	Brabers, Den Haag
6 januari 1	7.00 – 19.00	Nieuwjaarsbijeenkomst	Haagsche Club, Den Haag
23 januari	10.30 – 13.00	Werkgroep Responsible Care	Mavom, Alphen a/d Rijn
23 januari	13.30 – 16.00	Commissie Milieu & Veiligheid	Mavom, Alphen a/d Rijn
6 februari	10.30 – 13.00	Klankbordgroep Responsible Care	Aako, Leusden
6 februari	13.30 – 16.00	Platform Stoffen Aako, Leusden	
12 februari	10.30 – 13.00	Workshop '(bijna-)incidenten'	Akkeroord, Waddinxveen
16 maart	13.00 – 14.30	Bestuursvergadering	Beeld en Geluid, Hilversum
16 maart	14.30 – 19.30	Algemene Ledenvergadering	Beeld en Geluid, Hilversum
23 april	10.30 – 13.00	Commissie Food en Feed	Van Appeldoorn, Woudenberg
23 april	13.30 – 16.00	Commissie Milieu & Veiligheid	Van Appeldoorn, Woudenberg
18 juni	13.30 – 16.00	Bestuursvergadering	
23 juni	10.30 – 13.00	Werkgroep Responsible Care	Boom, Meppel
23 juni	13.30 – 16.00	Platform Stoffen	Boom, Meppel
11 september	12.00 – 00.00	Social Event	Groot Warnsborn, Arnhem
10 september	10.30 – 13.00	Commissie Milieu & Veiligheid	Brenntag, Rotterdam
10 september	13.30 – 16.00	Commissie Food en Feed	Brenntag, Rotterdam
13 oktober	10.30 – 13.00	Klankbordgroep Responsible Care	
13 oktober	13.30 – 16.00	Platform Stoffen	
26 oktober	10.00 – 12.00	Bestuursvergadering	
26 oktober	12.00 – 14.30	Lunchbijeenkomst	
november	12.00 – 18.00	Veiligheidsdag Veiligheid Voorop	
26 november	10.30 – 13.00	Commissie Milieu & Veiligheid	Synerlogic, Duiven
26 november	13.30 – 16.00	Werkgroep Responsible Care	Synerlogic, Duiven
9 december	09.30 – 16.00	Arbo- en Stoffendag	Reehorst, Ede

LEDENOVERZICHT VHCP

LEDEN

Aako
Arch Timber Protection
Arkema
Azelis Interland Chemie
Boom
Brenntag
Breustedt Chemie
Caldic Nederland
Cimcool Industrial Products
Equilex
Grolman Benelux
Helm Chemical Benelux
IMCD Benelux
Keyser & Mackay
Mavom
Melspring International
De Monchy International
De Noord Chemicals
RodaChem
Safic-Alcan Necarbo
Sirius International
Synerlogic
Univar Benelux
Vivochem
Will & Co

BUITENGEWONE LEDEN

Van Appeldoorn Chemical Logistics
Imperial Logistics
L. van der Lee en Zonen
Mepavex Logistics
RPC Promens

VOORBEREIDING OP DE OMGEVINGSWET

De nieuwe Omgevingswet zal alle wetgeving rond de ruimtelijke ordening en leefomgeving vervangen, decentraliseren en digitaliseren. Het voornemen is om de Omgevingswet in 2021 in werking te laten treden. Bij de aankondiging van de Omgevingswet in 2014 sprak Melanie Schultz van Haegen, toen minister van Infrastructuur en Milieu, van “de grootste wetgevingsoperatie sinds de vernieuwing van de Grondwet in 1848”.

Stelsel

De eerste wet over de leefomgeving was de Mijnwet in 1810. Sindsdien zijn veel wetten en regels opgesteld op dit gebied. Er zijn nu maar liefst 26 wetten, 60 Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB’s) en zo’n 75 ministeriële regelingen. Daarmee is het stelsel voor het omgevingsrecht in de loop der jaren een ingewikkeld geheel geworden, dat bovendien niet goed meer aansluit bij de ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven van deze tijd.

De Omgevingswet bundelt en vereenvoudigt verschillende wetten over bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, wonen, energie, milieu, water en natuur. Wat overblijft: één wet, vier AMvB’s (kwaliteit leefomgeving, activiteiten leefomgeving, bouwwerken leefomgeving en omgevingsbesluit) en één Omgevingsregeling. De overheid presenteert dit als een handzaam pakket aan wet- en regelgeving dat het omgevingsrecht inzichtelijk, voorspelbaar en daardoor gemakkelijk in het gebruik maakt. Ook VNO-NCW is een verklaard voorstander. Het uitgangspunt van de Omgevingswet is om een goede balans te vinden tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.

Eén van de gehanteerde uitgangspunten is decentralisatie. Dit betekent dat beslissingen worden overgelaten aan de laagst mogelijke overheid. Dit zal tot gevolg hebben dat beleid tussen provincies en tussen gemeenten gaat verschillen. Voor bedrijven met meerdere vestigingen kan dit een uitdaging opleveren.

De bedoeling is dat alle wet- en regelgeving rond de zomer van 2020 is gepubliceerd. Alle wetsvoorstellen en bijbehorende besluiten zijn inmiddels bij de Eerste en Tweede Kamer ingediend. Rond de zomer wordt definitief bepaald of de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking treedt.

Wat doet de Omgevingswet?

Met de Omgevingswet worden zes kerninstrumenten geïntroduceerd (omgevingsvisie, programma’s, decentrale regels, algemene Rijksregels, omgevingsvergunning en projectbesluit) waarmee overheden aan de fysieke leefomgeving kunnen werken. Het Rijk, elke provincie en elke gemeente stellen een omgevingsvisie op, waarin hun lange termijnvisie voor de leefomgeving staat. Vervolgens gaan gemeenten aan de slag met het omgevingsplan en provincies en waterschappen met de omgevingsverordening. Hierin worden alle regels opgenomen die nu nog verspreid over diverse bestemmingsplannen en lokale verordeningen staan. Geadviseerd wordt om als bedrijf betrokken te zijn bij het opstellen van het Omgevingsplan, omdat hierin naast ruimtelijke ordening ook regels kunnen worden ingesteld voor externe veiligheid, milieu, geur en trillingen.

De Omgevingswet wil ervoor zorgen dat besluiten over projecten in de leefomgeving sneller en beter kunnen worden genomen. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) gaat daarbij een belangrijke rol spelen. Bij een digitaal loket kunnen allerlei partijen straks een vergunning aanvragen. De proceduretijd van de aanvraag is (in theorie) korter.

Introductie van ‘milieubelastende activiteit’

Een relevante verandering voor de chemiedistributiesector is dat het begrip ‘inrichting’ uit de Wet milieubeheer wordt losgelaten en wordt vervangen door een milieubelastende activiteit. De Omgevingswet definieert een milieubelastende activiteit als: ‘een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringtechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit’.

Een voorbeeld van een milieubelastende activiteit is het 'opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakkingen'. Complexe bedrijven, zoals bedrijven actief in de chemische industrie, kunnen vergunningplichtig zijn voor meerdere activiteiten.

De beoordeling of een vergunning is vereist, wordt dus gedaan op basis van de milieubelastende activiteiten. Het doel van deze verandering is dat uiteindelijk voor minder activiteiten een vergunningsplicht geldt. Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) wijst de milieubelastende activiteiten aan waarvoor rijksregels gelden. De milieubelastende activiteit omvat onder het Bal ook activiteiten buiten inrichtingen waarvoor nu al algemene regels gelden, zoals omgaan met afvalstoffen (storten, verbranden, nuttig toepassen). Verder kunnen er nog andere regels gelden op decentraal niveau.

Voor milieubelastende activiteiten geldt een zorgplicht, naast algemene regels of een eventuele vergunningplicht. De specifieke zorgplicht geldt voor alle milieubelastende activiteiten die in het Bal zijn aangewezen. In het algemeen zal iemand de specifieke zorgplicht niet overtreden als hij een activiteit op de gebruikelijke manier uitvoert. De specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan een ieder zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Voor milieubelastende activiteiten houdt deze plicht onder andere in dat alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen. Daarnaast eist de zorgplicht dat alle passende preventieve maatregelen ter bescherming van de gezondheid worden getroffen en dat de beste beschikbare technieken worden toegepast. Ook mag er geen significante milieuverontreiniging worden veroorzaakt. Het is nog niet duidelijk hoe streng de zorgplicht zal worden uitgelegd.

Externe veiligheid

Daarnaast is er nog een aantal veranderingen op het gebied van externe veiligheid. Dit zijn de belangrijkste wijzigingen:

- De belangrijkste verandering voor de externe veiligheid is de introductie van aandachtsgebieden voor bedrijven met risicovolle activiteiten. Dit is een andere manier van omgaan met het groepsrisico. De aandachtsgebieden worden openbaar, hetgeen zou kunnen leiden tot onrust bij omwonenden.
- Het maximale aandachtsgebied voor een gifwolk is gesteld op 1500 meter.
- Een zeer kwetsbaar gebouw is een nieuwe categorie gebouwen die extra moet worden beschermd.
- Het Register Externe Veiligheidsrisico's vervangt het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS).

Tot slot

De omgevingswet raakt alle bedrijven, ook wanneer zij enkel kantoorhoudend zijn. Dit artikel gaat niet in op alle wijzigingen die relevant kunnen zijn voor VHCP-leden. Per 1 januari 2021 gaat naar verwachting de Omgevingswet in. Bereid u zich dus op tijd voor door te kijken welke wijzigingen op uw bedrijf van invloed kunnen zijn. Bij vragen kunt u zich richten tot het secretariaat van het VHCP.

[1] Uit art. 3.27 van PGS 15: Opslag: gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 2, 3, 4, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2 of 8, gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 9 die het aquatisch milieu verontreinigen of gevaarlijke stoffen in de gevarenklasse acute toxiciteit, categorie 1, 2 of 3, bedoeld in bijlage I, deel 3, bij de CLP verordening.

PFAS NORM IN PERSPECTIEF

GASTCOLUMN DRÉ MEVISSEN, A4S MEVISSEN-CONSULTANCY

PFAS is het afgelopen jaar veel in het nieuws geweest. Van verschillende PFAS'en is bekend dat ze ongewenste eigenschappen hebben. PFAS'en kunnen een risico vormen voor de gezondheid van mens en milieu. Over de mogelijke ongewenste eigenschappen en de bronnen, emissies en blootstelling van PFAS'en is nog veel onduidelijk. Vanwege deze onduidelijkheid is veel ophef ontstaan. Grondprojecten zijn stilgelegd en de economische gevolgen voor bedrijven zijn groot.

Wat zijn PFAS stoffen eigenlijk?

PFAS stoffen hebben de bijzondere eigenschap dat ze water-, olie- en vuilafstotend zijn. De stoffen zijn onder andere populair bij het maken van coatings voor pannen, regenjassen, brandblusmiddelen en brandwerende kleding. PFAS bestaat uit circa 6.000 stoffen waarvan het RIVM slechts een handvol in de Nederlandse bodem heeft aangetroffen.

De stoffen zijn moeilijk afbreekbaar en verspreiden zich in het milieu. Er zijn sterke vermoedens dat een aantal van deze stoffen een negatieve uitwerking kan hebben op onze gezondheid. Wanneer dit daadwerkelijk zo is, dan moet de verspreiding van deze stoffen worden tegengegaan. Daarbij is belangrijk dat dit dient te gebeuren bij de bron en juist niet door een verbod op het verplaatsen van grond waar de kleinst meetbare waarde PFAS in zit.

Wat is de PFAS norm?

Er wordt veel geschreven en gepubliceerd over PFAS, maar nergens wordt de hoeveelheid (norm) duidelijk. Den Haag heeft deze norm op 0,1 microgram per kg grond gezet.

Ter verduidelijking het volgende:

- 0,1 microgram per kg grond staat gelijk aan 0,1 milligram per 1000 kg grond
- 0,1 milligram per 1000 kg grond staat gelijk aan 0,1 gram per 1 miljoen kg grond
- 0,1 gram is 0,1 milliliter, dat staat gelijk aan twee druppels;

0,1 microgram PFAS staat dus gelijk aan twee druppels.

Hoeveel is dat?

Een voetbalveld is ongeveer 6800 m^2. PFAS metingen worden uitgevoerd in de bovenste 20 cm, en van 50 cm tot 1 meter diepte. In de bovenste 20 cm van het voetbalveld zit 1 miljoen kg droge grond. Volgens de PFAS norm mogen in de bovenste 20 cm op een oppervlakte zo groot als een voetbalveld maximaal 2 druppels PFAS zitten. Is het meer, dan mag deze grond niet verplaatst worden. De norm is inmiddels verhoogd van 0,1 naar 0,8. Dit betekent een verhoging van 2 naar 16 druppels, wat nog steeds erg weinig is.

> "DE VERSPREIDING VAN PFAS MOET BIJ DE BRON WORDEN AANGEPAKT."

Wat moet er gebeuren?

Het is belangrijk normen in perspectief te plaatsen. De verspreiding van PFAS moet bij de bron worden aangepakt en er moet gezocht worden naar alternatieven. Er moet geen verbod op verplaatsing zijn. De bouwwereld zou bij een paar druppels PFAS per voetbalveld niet moeten worden stilgelegd. Inmiddels is ook Den Haag gedraaid en is besloten te kiezen voor een (Europese) aanpak bij de bron. Beter laat dan nooit, gelukkig.

MEDEWERKER IN BEELD

MARC BERKENBOSCH, HEAD OF LOGISTICS AND BUSINESS SUPPORT

Ieder jaar brengt de Focus een medewerker van een VHCP-lid in beeld. In deze Focus vertelt Marc Berkenbosch van Helm Benelux over zijn werk.

'Helm Benelux is een dochteronderneming van het Duitse familiebedrijf Helm AG en is gevestigd in Alphen aan den Rijn. De geschiedenis van Helm Benelux is terug te voeren tot 1945, toen voorganger 'Handelsmaatschappij Vos' werd opgericht en in 1979 is ondergebracht in de Helm Group.

Helm Benelux is een onafhankelijk distributie- en marketingbedrijf en verkoopt 30 tot 35 verschillende soorten (bulk)producten. In het verleden was Helm een BRZO-bedrijf, inmiddels niet meer. Wereldwijd werken er zo'n 1600 mensen bij de Helm Group.

Na de afronding van mijn opleiding 'Manager Opslag en Vervoer' in Utrecht ben ik bij Helm in dienst gekomen. Ik ben begonnen als distributieplanner, gevolgd door de functies 'verkoopmedewerker binnendienst' en 'tanktransportplanner'. Deze functie ben ik zo'n 7 jaar geleden gaan combineren met de functie als leidinggevende van onze back office. Door het toenemende aantal orders heb ik mijn planning taken verdeeld en zijn wij verder gegaan als afdeling Business Support, welke uit 5 personen bestaat. Dit team is verdeeld in 2 collega's voor logistiek en 2 voor inkoop en verkoop en mijzelf. Inmiddels werk ik 18 jaar voor Helm.

Mijn werkdagen zijn heel verschillend. Ik begin elke dag rond 8 uur en behandel eventuele problemen met planningen meteen in de ochtend of draag dit over. Daarna bekijken we samen met mijn collega's de planningen voor de volgende dagen. Als ik niet op kantoor ben, bezoek ik onze logistieke dienstverleners zoals vervoerders, opslaglocaties of productie sites waar wij een relatie mee hebben. Het streven is om deze bedrijven jaarlijks te bezoeken. Klantbezoeken komen ook regelmatig voor, voor bijvoorbeeld logistieke oplossingen voor onze leveringen. Daarnaast voer ik in samenwerking met het Road Bulk Department audits uit bij vervoerders. Hieruit volgt dat ik bezoekrapporten opmaak en auditrapportages opstel. Verbeterpunten bespreken we indien nodig met de desbetreffende bedrijven. Bedrijven worden natuurlijk zelf gecertificeerd, maar Helm kijkt extra naar wat voor het bedrijf belangrijk is. Wij proberen het als bedrijf simpelweg gewoon goed te doen. Relatiebeheer is zeer belangrijk binnen Helm.

Wij werken op ons kantoor in Alphen aan den Rijn met een relatief klein team (18 personen) en daarom zijn de lijntjes kort. Daarnaast heb ik dagelijks contact met ons hoofdkantoor in Duitsland. Op ons Duitse hoofdkantoor komen alle logistieke collega's eens per jaar bijeen voor een Logistics Workshop, waarin trends (zoals digitalisering) en ervaringen worden uitgewisseld.

Daarnaast organiseer ik 1 tot 2 keer per jaar workshops voor mijn collega's. Interessant was een workshop die wij laatst op locatie bij een vervoerder hebben georganiseerd, waarbij werd ingegaan op tankwagens en het koppelingsgebied. Verder zijn er nog workshops georganiseerd over gevaarlijke en strategische stoffen, Strategische goederen en INCO terms. De wet- en regelgeving verandert eens in de zoveel tijd, waardoor zulke workshops verfrissend kunnen zijn. Voor ons zijn daarom ook de workshops en Responsible Care klankbordgroep bijeenkomsten die door het VHCP worden georganiseerd zeer nuttig.

Helm is een prettig bedrijf om voor te werken, ik werk er niet voor niets al 18 jaar. Maar ik ben niet de enige met een meerjarig dienstverband. Zo hebben wij onlangs een 30-jarig jubileum en zelfs een 35-jarig jubileum van medewerkers gevierd. Dat zegt veel over het bedrijf.

De chemiewereld vind ik fascinerend, omdat een wereld zonder chemie er heel anders uit zou zien. Zonder chemie zouden wij bijvoorbeeld geen dashboard in onze auto hebben, zouden wij niet de kleding kunnen dragen die we nu dragen en zouden we geen nieuwe huizen kunnen bouwen. Niet alles wat met chemie te maken heeft is gevaarlijk, integendeel zelfs, en dat wordt nogal eens vergeten. Chemie is overal!'

COMMUNICATIE IN CRISISTIJD

EEN INTERVIEW MET HUIJSKENS COMMUNICATIONS

In het licht van toenemende 'chemofobie' en steeds snellere verspreiding van echt nieuws en nepnieuws, wordt communicatie en reputatiemanagement steeds uitdagender. Huijskens Communications adviseert bedrijven op dit gebied. Op basis van hun ervaringen in de chemische industrie lichten partner Clemens Sassen en senior adviseur Maarten van de Pavoordt toe waar bedrijven zoal rekening mee moeten houden.

Wat is een crisis?

''Volgens professor Hans van Londen bestaat het fundament van ieder bedrijf uit twee pilaren: de financiële pilaar en de emotionele pilaar, oftewel de centen en het sentiment. Als een van deze pilaren dreigt te bezwijken, is er sprake van een crisis waardoor het gebouw zou kunnen instorten. In een dergelijke noodsituatie moet de topman zelf niet alleen intern, maar ook extern in de openbaarheid treden om als hoeder van de normen en waarden van de organisatie zichtbaar leiderschap te tonen (C. Huijskens, *overleven in crisistijd,* 2019). Bij een crisis moeten bedrijven vooral niet hun reputatie meten met getallen. Het uiteindelijke resultaat is nou eenmaal moeilijk te kwantificeren. Het gaat erom dat de emotionele pilaar wordt hersteld.

Hoe kan een bedrijf zich voorbereiden op een mogelijke crisis?

Er zijn verschillende stappen die worden aangeraden voorafgaand, tijdens en na een crisis:

1. Doe een stakeholderanalyse waarin wordt beantwoord wie er toe doen rondom een bepaalde crisis. Het is aan te raden om dit tot op persoonsniveau uit te werken.
2. Analyseer de risico's waarbij een afweging wordt gemaakt tussen waarschijnlijkheid en impact. Het is verstandig om ook een onwaarschijnlijk scenario met een hoge mate van impact op het bedrijf uit te werken.
3. Formeer een klein crisisteam dat in ieder geval bestaat uit: iemand die namens het bedrijf beslissingen kan nemen, een specialist op het desbetreffende gebied, een jurist en een woordvoerder.
4. Bouw relaties op met de belangrijkste stakeholders. In een crisis is het belangrijk dat partijen elkaar vertrouwen. Dat vertrouwen kan niet worden gewonnen tijdens een crisis, maar moet vooraf worden opgebouwd.
5. Maak een draaiboek met een sjabloon van wie, wat, waar, wanneer en hoe een bepaalde crisis aanpakt.
6. Bereid statements en Q&A's voor. Het is belangrijk om berichtgeving aan te passen aan het publiek. Er moet steeds rekening worden gehouden met: doel, publiek, boodschap en middel.
7. Simuleer een crisis. Regie en anticipatie ten tijde van de crisis is cruciaal. Een goede voorbereiding scheelt uiteindelijk veel tijd.
8. Schakel, indien een crisis dreigt of een issue de kop op steekt, direct het crisisteam in.

Clemens Sassen

Maarten van de Pavoordt

9. *Never let a good crisis go to waste*. Als het toch tot een crisis komt, moet er gebruik van worden gemaakt. Trek er achteraf lessen uit en implementeer maatregelen om herhaling te voorkomen.

Worden crises overal in de wereld hetzelfde aangepakt?
Er zijn grofweg twee modellen voor hoe crises worden aangepakt. Bij het Angelsaksische model dat o.a. in de Verenigde Staten wordt gehanteerd, staan de aandeelhouders centraal. Daarnaast is er het Rijnlandse model dat wordt gehanteerd in continentaal Europa. Dit model heeft veel meer oog voor andere belanghebbenden, zoals werknemers en omwonenden. Het Nederlandse poldermodel is hier een voorbeeld van, waarbij in onderling overleg wordt geprobeerd consensus te vinden. Om effectief te zijn moet de bedrijfscommunicatie passen bij de lokale omstandigheden. Zeker ten tijde van een crisis is het belangrijk dat een bedrijf de omstandigheden goed begrijpt. Voor internationale bedrijven bestaat anders het risico dat cultuurverschillen de aanpak van een crisis bemoeilijken.

Hoe wordt er zo goed mogelijk over een crisis gecommuniceerd?
Voor de beantwoording van deze vraag is het belangrijk vast te stellen dat bedrijven een belangrijke plaats innemen in de maatschappij. Zij dienen verantwoording aan de samenleving af te leggen door te communiceren, zeker wanneer er iets verkeerd gaat.

Tijdens een crisis is het cruciaal om controle te houden op de informatievoorziening, oftewel: *getting ahead*. Immers, wanneer het bedrijf niet zelf communiceert, zullen anderen het wel over het bedrijf doen. Als een bedrijf goede contacten heeft met de omgeving, helpt dit om snel en geloofwaardig een boodschap over te brengen. Er zijn twee type berichten voor bedrijven om tijdens een crisis mee naar buiten te treden.

De eerste is een procesbeschrijving waarin het beschrijft welke stappen het neemt om de crisis te bestrijden. Dit is vaak een verstandige strategie als er nog weinig bekend is over de precieze situatie en de uitkomsten van de getroffen maatregelen.

Daarnaast kan een bedrijf inhoudelijk reageren op een crisis, bijvoorbeeld over het risico voor de omgeving of de precieze oorzaak van de crisis. Wanneer er inhoudelijk wordt gereageerd is het van het grootste belang dat de informatie klopt. Tijdens een crisis is het van belang de verleiding te weerstaan om te snel en te stellig informatie naar buiten te brengen om de situatie te kalmeren. Wanneer een bedrijf later moet toegeven dat de eerste informatie onjuist was, zorgt dit voor veel meer onrust.

Wat is het belangrijkste om te doen in het geval van een crisis?
Het is van groot belang dat het bedrijf leiderschap toont. De leiding van het bedrijf moet zich niet opstellen als *manager* ('doing things right'), maar als *leader* ('doing the right things'). Zij moeten het beest bij de naam noemen en daadkrachtig durven handelen.

Welke typen crises komen jullie tegen in de chemische industrie?
In de chemie kunnen er allerlei soorten crises zijn. Deze kunnen gaan over emissies, veiligheid, brand, ongevallen op de plant of werken buiten een vergunning. Daarnaast kan een chemiebedrijf te maken hebben met crises die niet direct chemie-gerelateerd zijn zoals een datalek, fraude of ongewenste intimidatie.

Hebben jullie nog een advies voor VHCP leden?
Een simpel, praktisch advies is om vooraf crises te simuleren, speel het na. Simuleer bijvoorbeeld een brand in een fabriek of een datalek en neem een halve dag om dit op te lossen. Vraag je als bedrijf af of het goed is voorbereid. Werk een draaiboek uit. Dit geldt niet alleen voor chemiebedrijven die aan opslag doen, maar ook zeker voor handelaren. Een verkeerd stofje is zo geleverd. Kortom, voorbereiding is *key*."

COMMUNICATIE MET OMGEVING IS BELANGRIJK VOOR BEGRIP

EEN INTERVIEW MET HELEN WESTER, HUMAN RESOURCE MANAGER BIJ VIVOCHEM

Helen Wester is HR manager bij Vivochem en zij gaat in dit interview in op de verschillende manieren van communiceren met de samenleving als chemiedistributiebedrijf. Communicatie met de samenleving is één van de acht pijlers van het Responsible Care programma. Jaar op jaar blijkt dat Vivochem, naast andere VHCP-leden, hier enorm veel aandacht aan besteedt.

Kunt u ons iets vertellen over uzelf?
''Inmiddels werk ik ruim 30 jaar bij Vivochem. Ik ben begonnen op de boekhoudafdeling en ben uiteindelijk doorgegroeid tot HR manager. Het bedrijf heb ik een ongelooflijke ontwikkeling zien doormaken. Mijn vader heeft het bedrijf opgericht. Inmiddels is hij met pensioen, maar is nog zeer actief en geniet met volle teugen van zijn pensioen. Mijn broer Niels is ook werkzaam bij ons bedrijf en werkt als QHSE manager. Niels is zeer betrokken en actief binnen het VHCP.

Wat houden uw HR werkzaamheden in?
Personeel is zeer belangrijk voor Vivochem. Wij zetten hoog in op *employer branding*, vitaliteit en levensfasebewust personeelsbeleid. In het kader van *employer branding* doen wij als bedrijf mee aan veel sportevenementen, zoals fiets- en hardloopwedstrijden, en sponsoren we evenementen in de buurt. Het bedrijf is zelfs als zesde vitaalste bedrijf van Nederland uitgeroepen. Hier ben ik heel trots op, dit geeft aan dat onze medewerkers met veel plezier bij ons werken. Wij vinden het belangrijk een goede werkgever te zijn en hebben vitaliteit hoog in het vaandel staan.

Wat voor bedrijf is Vivochem?
Ons bedrijf is gevestigd in Almelo en bestaat 60 jaar. Wij houden ons bezig met de inkoop, opslag en distributie van basischemicaliën. De naam Vivochem is in de jaren '90 van de vorige eeuw ingevoerd. De naam is een samentrekking van **Vi**sser, **Vo**gelzang en **Chem**ie. De firma Visser was destijds een partner van ons.

Ongeveer 15 jaar geleden zijn wij onderdeel geworden van het Duitse bedrijf Büfa. Hiermee werd ons bedrijf kapitaalkrachtiger en konden we een nieuw pand bouwen met meer opslagcapaciteit. Ook nam onze export toe. Inmiddels zijn we naar 75 medewerkers gegroeid. Naast de interne ontwikkelingen, is Vivochem ook zeer actief bezig met het naar buiten dragen van het bedrijf.

Kunt u aangeven op welke manieren uw bedrijf communiceert met de samenleving?
Wij communiceren op verschillende niveaus. In het kader van veiligheid vindt er twee keer per jaar een gesprek plaats tussen onze directeur Ronald IJzer en de burgemeester van Almelo. Dat is heel prettig, want zo blijven de lijnen kort en zouden we elkaar

“WEES ALTIJD TRANSPARANT, ZOWEL NAAR JE WERKNEMERS ALS JE KLANTEN.”

snel kunnen vinden bij calamiteiten. Gelukkig heeft Vivochem overigens nog nooit te maken gehad met calamiteiten.

Maatschappelijke betrokkenheid vinden wij zeer belangrijk. Met omringende bedrijven maken wij transparant wat we precies doen. Wij zijn lid van de ondernemersvereniging en zij organiseren regelmatig een open bedrijvendag. Vivochem laat dan diverse afdelingen en het magazijn zien. Daarnaast hebben wij, met de opening van ons nieuwe pand in 2011 een open dag georganiseerd. Ons pand ligt op het bedrijventerrein XL-Park, direct gelegen aan de A35. Wij ondervonden bij de betrekking wat argwaan uit de omgeving. Op deze open dag zijn veel mensen uit de omgeving afgekomen, omdat zij toch wel nieuwsgierig waren. Wij hebben rondleidingen door het bedrijf gegeven en laten zien dat chemie niet eng is. We ontvingen hierop veel positieve reacties. Openheid en transparantie zijn wat mij betreft cruciaal.

Tot slot hebben wij contact met een VMBO school uit Almelo. Dit contact heeft niet zozeer met chemie te maken als wel om scholieren te laten kennismaken met het bedrijfsleven.

Welke communicatiemiddelen gebruikt Vivochem?
Voor de externe communicatie maken wij gebruik van Facebook en LinkedIn. Hiermee bereiken we verschillende doelgroepen. Facebook gebruiken wij voor het plaatsen van vacatures voor bijvoorbeeld chauffeurs of magazijnmedewerkers. Ook staan we op vakbeurzen en versturen we regelmatig mailingen. Twitter gebruiken we niet vaak, dit medium zal echter wel worden ingezet in het geval van calamiteiten. WhatsApp wordt door onze verkoopmanagers gebruikt om snel te kunnen schakelen met klanten. Dit wordt door de klanten zeer gewaardeerd.

Voor de interne communicatie hebben wij ons personeelsblad Vivonieuws en het “Wir Büfa” dat vanuit ons Duitse moederbedrijf wordt uitgegeven. Daarnaast hebben wij een zeer actieve marketingmedewerker die ons bedrijf op de kaart zet via de diverse social mediakanalen. Tevens werkt zij aan onze Google bereikbaarheid, zorgt zij voor onze huisstijl, houdt zij de website up-to-date en verzorgt zij de bijscholingen voor onze medewerkers.

Tot slot, wat is het belangrijkste bij communicatie in de chemiedistributie?
Wees altijd transparant, zowel naar je werknemers als klanten. Zo leer je elkaar kennen en zorg je voor vertrouwen. Dit is niet alleen belangrijk in het kader van veiligheid, maar in alle facetten. Een goede werkgever heeft een luisterend oor en geeft het personeel niet het gevoel een nummer te zijn. Wij streven ernaar dat onze werknemers fluitend naar hun werk komen en fluitend weer naar huis gaan!''

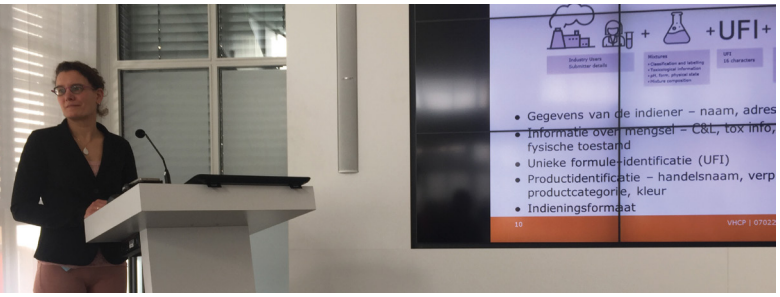

RESPONSIBLE CARE JAARVERSLAG

Responsible Care is het initiatief van de wereldwijde chemische industrie. Het Responsible Care programma wordt ingevuld en uitgevoerd door de chemiebedrijven, daarbij ondersteund door de branchevereniging. Sinds 1997 heeft het VHCP haar eigen RC-programma. Ieder lid ondertekent de RC-beleidsverklaring waarmee het aangeeft de acht pijlers van het programma te onderschrijven. Het VHCP werkt in dit kader samen met ICTA (International Chemical Trade Association), de Fecc (de Europese chemische distributeurs branchevereniging) en de VNCI, de branchevereniging van de chemische industrie in Nederland.

Elk jaar vullen de VHCP-leden de Responsible Care-enquête in waarin zij aangeven hoe zij hebben gepresteerd op de acht pijlers van Responsible Care. De prestaties van de VHCP-leden op deze acht pijlers worden weergegeven in het RC-jaarverslag. Onderstaand wordt een kort overzicht van de acht pijlers weergegeven. Het uitgebreide jaarverslag wordt gepubliceerd op de VHCP website.

1 - Wettelijke eisen

Leden moeten in elk geval voldoen aan de wet- en regelgeving, voor zover op hen van toepassing en functioneren in overeenstemming met richtlijnen en goede praktijken van het VHCP. Het aantal veroordelingen en boetes bij VHCP-leden geeft hiervan een indruk. De afgelopen twee jaar nam het aantal boetes af.

2 - Risicomanagement

Leden van het VHCP moeten ervoor zorgen dat hun eigen activiteiten geen onaanvaardbare risico's opleveren voor werknemers, dienstverleners, afnemers, het publiek of het milieu. Daarnaast moeten zij bevorderen dat procedures en methoden van hun leveranciers, klanten en logistieke dienstverleners geen onaanvaardbaar risiconiveau vormen voor werknemers, klanten, het publiek of het milieu. Er wordt gekeken naar het aantal incidenten per miljoen gewerkte uren. Het aantal incidenten is in 2019 gestegen ten opzichte van voorgaande jaren, waarbij het voornamelijk ging om incidenten wegens onoplettendheid van de werknemer. Daarnaast is afgelopen jaren de trend voor afval afkomstig van en bestemd voor recycling doorgezet.

3 - Beleid en documentatie

VHCP-leden leggen activiteiten vast in documenten en zorgen ervoor dat Responsible Care een integraal onderdeel is van het gezondheids-, veiligheids- en milieubeleid. Zo beschikken vrijwel alle leden over een managementcertificaat. Daarnaast kunnen VHCP-leden als belangrijke schakel in de keten de veiligheid vergroten door de veiligheid van logistieke dienstverleners te beoordelen. Zij controleren de documentatie van ketenpartners, voor zover mogelijk.

4 - Productinformatie

De pijler productinformatie richt zich op het door VHCP-leden bieden van relevante gezondheids-, veiligheids- en milieuinformatie over producten en activiteiten aan de werknemers, dienstverleners, klanten, het bevoegd gezag en het publiek en moedigt aan dat de informatie beschikbaar is bij hun ketenpartners. Zo kan worden gedacht aan veiligheidsinformatiebladen, etikettering en transportpapieren. Het is niet eenvoudig inzicht te krijgen in de invulling hiervan omdat dit een kwalitatieve beoordeling vraagt. Daarom wordt gekeken naar inspectieresultaten van de ILT. Volgens de ILT is de kwaliteit van veiligheidsinformatiebladen verbeterd, maar nog steeds zien de betrokken inspectiediensten veel fouten in deze bladen. Hierdoor wordt de ontvanger van gevaarlijke stoffen onvoldoende of onjuist geïnformeerd over de gevaaraspecten van de stoffen en mengsels, waardoor risico's voor mens en milieu ontstaan.

5 - Opleiding/training

VHCP-leden moeten verzekeren dat alle werknemers zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid en zorgen voor voldoende opleiding en training van hun werknemers om te kunnen voldoen aan de gezondheids-, veiligheids- en milieudoelstellingen. Het gemiddeld aantal RC-gerelateerde trainingen dat leden jaarlijks aan medewerkers aanbieden laat een stijgende trend zien. Gemiddeld bieden VHCP-leden hun medewerkers bijna twee trainingsdagen per jaar op het gebied van veiligheid voor mens en milieu.

6 - Calamiteitenplan

Van leden van het VHCP wordt verwacht een passend calamiteitenplan te hebben en te onderhouden. Het aandeel

leden dat beschikt over een 24-uurs alarmnummer blijft vrij constant en ligt rond de 80%. Het percentage leden dat hun systeem test is het afgelopen jaar gelijk gebleven, na forse stijgingen in voorgaande jaren.

7 - Doorlopende verbeteringen

VHCP-leden ondersteunen en nemen deel aan initiatieven die de kwaliteit van de activiteiten verbeteren en die het gezondheids-, veiligheids- en milieubewustzijn verbeteren, zowel binnen de eigen operaties als bij ketenpartners. Het RC-programma is erop gericht om de leden bij de les te houden om zich continue te blijven verbeteren. Dit komt tot uitdrukking in het verbeterplan. Inmiddels geeft 95% van de aan respondenten over zo'n plan te beschikken.

8 - Communicatie met de samenleving

Tot slot is belangrijk dat VHCP-leden communiceren met alle betrokkenen over de mogelijke impact van de activiteiten, is het bedrijf hier ook alert op en reageert het op de zorgen hierover uit de gemeenschap. VHCP-leden communiceren met ketenpartners over een veilige omgang met stoffen. Leden van het VHCP communiceren met de samenleving ongeveer evenveel als vorig jaar, namelijk 60 %. Manieren van communicatie omvatten o.a. sponsoring, stageplekken, overleg met burgemeester en omliggende bedrijven, open dagen, twitterberichten en schoolbezoeken.

BRZO

Voor het eerst heeft het VHCP dit jaar ook een overzicht opgesteld van de RC-prestaties op ieder van de 8 pijlers. Dit is enkel gedaan voor de VHCP-leden die tevens Brzo*-bedrijf zijn. Er zijn acht VHCP-leden die onder deze noemer vallen, namelijk: Brenntag, Van Appeldoorn, Vivochem, Univar, Caldic, Arkema, In2Food Synerlogic en Imperial. De prestaties van deze bedrijven zijn over het jaar 2018 en voorgaande jaren vergeleken met bedrijven die ook werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. In dit rapport wordt de prestatie op ieder van de 8 RC-pijlers over de afgelopen jaren weergegeven. Om de individuele prestatie te kunnen vergelijken wordt deze afgezet tegen het gemiddelde van de Brzo-bedrijven die lid zijn van het VHCP.

**Brzo-bedrijf: bedrijven waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn boven een bepaalde drempelwaarde vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen*

BAROMETER

Al sinds 1997 werken het VHCP en zijn leden samen om de veiligheid van de chemiedistributie sector te vergroten voor mens en milieu door middel van deelname aan het Responsible Care-programma. Ook dit jaar zijn er weer inspanningen verricht om de chemische handelssector veiliger, gezonder en duurzamer te maken. Jaarlijks wordt de Responsible Care 'barometer' opgesteld. De barometer beoordeelt hoe actief leden van het VHCP invulling geven aan Responsible Care.

Om de maximale score van 100 punten te halen moet een bedrijf:

1. Voldoen aan de Third Party Verification-verplichting
2. De Responsible Care-enquête invullen
3. Minimaal twee klankbordgroepbijeenkomsten bijwonen
4. Actief zijn binnen het VHCP.

In 2018 behaalden 24 bedrijven een barometerscore van meer dan 75 punten. Dit komt overeen met 75% van het totale ledenaantal, tegenover 66% in 2017. Driekwart van de leden behaalt daarmee de score die het VHCP nastreeft. Zestien VHCP-leden hebben in 2018 de volledige 100-punten behaald: Aako, Arkema, Azelis, Boom, Cimcool, De Monchy, Helm, IMCD, Mavom, Rodachem, Safic-Alcan, Synerlogic, Univar, Van Appeldoorn, Vivochem en Will & Co. Deze leden geven maximaal invulling aan het Responsible Care-programma.

Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling zien dat de trend van de barometer sinds 2014 positief is: een steeds groter deel van de leden behaalt een score van meer dan 75 punten en steeds minder leden hebben een score van minder dan 50 punten. Uiteraard is het streven van het VHCP om ook de komende jaren deze positieve trend door te zetten.

Op basis van het Responsible Care jaarverslag beoogt het VHCP om in het komende jaar wederom te streven naar een barometer waarin ieder lid minimaal 75 punten scoort. Dit kan op relatief eenvoudige wijze bewerkstelligd worden door een pro actieve houding binnen het VHCP en een tweetal klankbordbijeenkomsten bij te wonen. Daarnaast zal er structureel aandacht zijn voor een LTI analyse (Lost Time Injury) en zullen er meer vragen over duurzaamheid en maatschappelijke thema's in de enquête worden opgenomen.

Mocht u geholpen willen worden bij het behalen van een hogere score, neemt u dan gerust contact op met het secretariaat.

Voor een uitgebreid verslag verwijst het VHCP naar het Responsible Care Jaarverslag.

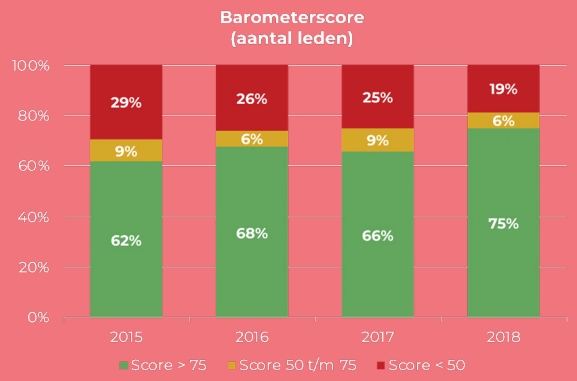

Links: 'De Binnendieze'; Rechtsboven: Harry van Zuuk (rechts) bedankt oud-VHCP-voorzitter Willem Augustinus; Rechtsonder: Enkele van de deelnemers voor het Noordbrabants museum

SOCIAL EVENT

NEDERLANDSE CHEMIEDISTRIBUTIE TREFT ELKAAR IN 'S-HERTOGENBOSCH

Begin september verzamelde een delegatie van de Nederlandse chemiedistributie zich op het marktplein van 's Hertogenbosch. Het gezelschap bestond uit (oud-)leden van het VHCP en de JIDC en hun partners die zich verheugden op het Social Event.

Na een gezamenlijke lunch, stapten zij in smalle bootjes om de Binnendieze te verkennen. Dit is de verzamelnaam van een aantal stromen in het centrum van de stad. Al vroeg in de geschiedenis van '-s Hertogenbosch vormden de stromen een doolhof van kilometers lengte. Omdat de stad in het verleden nauwelijks ruimte had zich uit te breiden, is in de loop van de tijd een groot deel van de Binnendieze overbouwd met huizen. Na succesvol verzet van de bevolking tegen het dempen van de Binnendieze is deze voor een groot deel in oude glorie hersteld. Vanaf het water verkenden de deelnemers het oude centrum en de stadswallen, hetgeen zij daarna tijdens een rondleiding te voet nog eens dunnetjes overdeden. Ze bezochten onder andere de Sint Jan en het Noordbrabants museum.

Na een borrel in de befaamde Korte Putstraat, wachtte 's avonds een galadiner met daarop volgend een dansfeest met livemuziek. De volgende dag gingen zij na het ontbijt weer huiswaarts. Zo bood het Social Event weer een mooie gelegenheid voor de Nederlandse chemiedistributiesector om elkaar op ongedwongen wijze te spreken.

Aankomend jaar staat alweer de vijftiende editie van het Social Event voor de deur. Na de afgelopen stadse editie, gaat men in 2020 weer naar een landelijke locatie. Het is gelukt om een reservering te maken in het prachtige Groot Warnsborn te Arnhem. Een verblijf in dit werkelijk schitterende hotel wilt u niet missen, noteert u dus vast **vrijdag 11 september** in uw agenda!

ICTA

CHEMIEDISTRIBUTIE ORGANISEERT ZICH WERELDWIJD

Chemiedistributie is per definitie een internationale activiteit. Als centrale spelers in de chemieketen verbinden VHCP-leden wereldwijd aanbod en vraag naar chemische producten met elkaar. Daarom heeft ook het VHCP een internationale blik en is het lid van de ICTA, de International Chemical Trade Association.

ICTA verenigt en vertegenwoordigt de chemiedistributie op wereldwijd niveau sinds 2016. Naast het VHCP zijn associaties van over de wereld aangesloten, bijvoorbeeld uit de V.S., Mexico en Brazilië. Daarnaast zijn ook bedrijven direct lid van ICTA, o.a. uit Canada, India en Koeweit.

Eén van de kerntaken van ICTA is het verbeteren van de veiligheid van chemiedistributie op de twee belangrijkste Aziatische markten: China en India. Dit moet resulteren in minder ongelukken met chemie en een gelijker speelveld met de rest van de wereld. In dat kader heeft ICTA eind 2019 een workshop georganiseerd in Mumbai over veilige opslag en transport van chemie. Onlangs sloot ICTA een samenwerkingsovereenkomst met de Chinese vereniging van chemieproducenten. Ook in China wil ICTA een netwerk bieden voor haar leden om met veilige partners meer business te genereren.

Daarnaast creëert ICTA beter begrip over onze industrie bij de chemieproducenten. Het probeert daarbij de boodschap over te brengen dat producenten hun ketenverantwoordelijkheid moeten nemen. Als zich een ongeval voordoet bij een distributeur van een stof, heeft dit ook directe gevolgen voor de producent. Voor de buitenwereld zijn chemieproductie en -distributie immers één en dezelfde.

Op regelgevend gebied richt ICTA zich vooral op het zogenaamde 'policy framework for sustainable chemicals management' dat momenteel door de VN wordt opgesteld. De verwachting is dat er de komende jaren meer beleid komt dat zich richt op de negatieve effecten van chemische keten. Denk bijvoorbeeld alleen al aan de internationale aandacht voor (micro)plastics. Waar sommige landen pleiten voor aandacht voor complexe onderwerpen als hormoonverstorende stoffen en nanomaterialen, roept ICTA vooral op om de capaciteit te vergroten in landen die nog niet goed weten hoe om te gaan met chemische vervuiling en afval. Daarnaast wil ICTA stimuleren dat alle landen gebruik gaan maken van de GHS-labels. Deze internationaal uniforme voorschriften voor etikettering zijn in Europa verplicht via de CLP-verordening. In totaal hebben slechts 65 landen deze regels geïmplementeerd. Meer uniformiteit vereenvoudigt handel en maakt het veiliger.

Daarnaast richt ICTA zich op chemical security, opdat chemische stoffen niet worden misbruikt voor terroristische aanslagen of criminaliteit. Belangrijke partners van ICTA zijn de UN Office on Drugs and Crime (UNODC), Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW), Interpol en de G7 Global Partnership against the spread of weapons and materials for mass descruction.

De afgelopen jaren is ICTA in een stroomversnelling geraakt en heeft de associatie zich opgeworpen als voorloper op het gebied van verantwoordelijke chemiedistributie over de hele wereld. Het doet dit werk op basis van het wereldwijde Responsible Care-programma, waarbij ook alle VHCP-leden zijn aangesloten. Via ICTA richt het VHCP zijn blik over de landsgrenzen en samen zorgen zij ervoor dat chemiedistributeurs hun onmisbare werk beter kunnen doen.

COLOFON

Redactie en productie: Secretariaat VHCP
Vormgeving: Rens Nitert
Fotografie: met dank aan VHCP-leden

VHCP Secretariaat
Postbus 80523, 2508 CM 's Gravenhage
tel. 070 - 750 31 00
www.vhcp.nl | vhcp@vhcp.nl

VHCP Focus is het jaaroverzicht van het Verbond van Handelaren in Chemische Producten. Voor het actuele nieuws, informeer naar de digitale nieuwsbrieven of kijk op www.vhcp.nl. Indien u geen Focus meer wenst te ontvangen van het VHCP, kunt u zich afmelden door een e-mail te sturen naar: VHCP@VHCP.nl.